

[Funck Jensen.]

at forfølge, og den pengepolitik, den foreslår, er det ikke usandsynligt, at kassebindingerne slet ikke skulle løsnest. Men en sådan pengepolitik med dens eventuelle følger kan regeringen næppe acceptere, fordi den almindelige restriktionspolitik, som både den foregående og den nuværende regering har ført siden krigens ophør, har bragt det danske samfund til tærsklen af arbejdsløshed og byggekriser, og en sådan situation kræver hurtigt stimulans.

Hidtil har det hele økonomiske billede set temmelig strålende ud. Restriktionspolitikken har, det skal ikke nægtes, i de siden 1945 forløbne år skabt noget nær 100 pct. beskæftigelse, men det kedelige er blot, at dette ikke er ensbetydende med, at det har været samfundsmæssig fordelagtigt beskæftigelse. Altfør mange har i disse år tjent deres daglige brød ved på uøkonomisk måde at fremstille erstatningsvarer. Andre igen har tjent sig deres udkomme gennem beskæftigelse i en overdreven administration, der ligefrem har sinket og i mange tilfælde forhindret en mere rentabel produktion. Omkostningerne har været stadig stigende, og staten har på en række områder ført an. Man har blindt troet på et priskontrolsystem, der ikke evnede at holde priserne nede. De stadig stigende priser har medført lønstigninger og disse igen prisstigninger. Som helhed er de politiske forsøg på at bremse forbruget strandet. Man har rationeret og derved holdt forbruget nede på nogle områder med det resultat, at forbrugsvanerne stort set blot er lagt om. Man har gennem en eengangsskat, der havde til formål at stabilisere pengevæsenet, i alt væsentligt kun beklippet de midler, der fortrinsvis stod parat til investeringsformål efter krigen, altså midler, der ikke truede pengestabiliteten, fordi de ikke i nævneværdig grad var midler til forbrug, og da man nu drevet dertil af Marshallplanen endelig tør slække lidt på importrestriktionerne, er det første man gør at frigøre midler og derved gå imod den hidtil førte pengepolitik. Der er, synes jeg, ikke noget rigtigt princip i alt dette.

Årsagen til, at arbejdsløsheden nu truer, er bl. a., at forbrugerne efterhånden er blevet trætte af de mange ofte altfor dyre erstatningsvarer og derfor holder sig tilbage i forventning om, at de gode varer snart kommer. De små lettelser, der har været i restriktionerne og rationeringerne, har været medvirkende til at skabe de forventninger, som holder køberne tilbage og nu skaber de første tegn på optræk til krise.

Hvad byggeriet angår, trues også dette, fordi folk ikke kan betale de høje lejer, som det opskruede omkostningsniveau medfører.

Hele denne situation kan man måske stabilisere for en tid, d. v. s. at man gennem lettelser i bankernes kassebindinger og tilbagebetaling af den bundne opsparring kan give de danske erhverv, der fortrinsvis arbejder for hjemmemarkedet, en stimulans, navnlig hvis man fortsat bremser importen af færdigvarer, og man kan opretholde byggeriet gennem øget offentlig støtte. Men krisen vil, såvidt jeg kan se, stadig vente forude, fordi man gennem en fortsættelse af importrestriktionerne forhindrer den omstilling og tilpasning til priser og produktionsvilkår udenfor Danmark, som i det lange løb alene kan give os sund økonomi og stabilitet i vort erhvervslivs opbygning.

Derfor mener vi i retsforbundet, at hvis de foreliggende lovforslag ikke blot skal blive en saltvandsindsprøjtning for en usund økonomi, hvis de ikke blot skal blive et middel til at gøre Marshallplanen til et led i et dansk planøkonomisk system, der i virkeligheden modarbejder Marshallplanens udtalte forudsætninger og mål, er det nødvendigt over en bred front nu at afvikle importrestriktionerne. Vi må formode at have nationalbankdirektør Bramsnæs på vor side ifølge hans udtalelse om hellere at afvikle en restriktion en dag for tidligt end en dag for sent, og hvad regeringen og oppositionen angår, har vi grund til at formode, at også disse parter er enige med os, al den stund man hidtil har sagt, at pengebindingen var et væsentligt led i pengevæsenets sanering, og at denne sanering var forudsætningen for at frigøre importen.

Med de i dag foreliggende lovforslag er vi nået så langt, at man ikke alene på et væsentligt punkt standser op i pengebindingen, men foreslår betydelige bundne midler frigjort, og herved turde tidspunktet for importens frigørelse være inde. Hvis de gamle partier ikke er enige med os deri, må jeg sige, at jeg savner parlamentariske udtryk for den restriktions- og pengebindingspolitik, som de skiftende regeringer efter krigen har ført. Det er muligt, at den fortsatte binding af bankers og sparekassers beholdninger, set fra et pengepolitisk synspunkt, er unødigt, ja fra visse synspunkter endog kan blive skadelig for det danske samfund. Vi vil derfor ikke gå imod det foreliggende lovforslag, men jeg vil gerne samtidig understrege, at vi føler os over-